

A Józsefvárosban, a Vérmezőn

Szépülő budapesti játszóterek

A Fővárosi Kertészeti Vállalat kollektívája a nemzetközi gyermek alkalmából fölajánlotta, hogy a tervezettnél több budapesti játszótérét korszerűsít. A Kun Béla térről a közelmúltban már el is készültek. A józsefvárosi gyerekek nagy meglepetésére a játszótér megújítását befejezték, és az egész új aszfalt-szőnyeggel borították. A környe-

zetet is megszépítették: cserjéket és talajtakaró növényeket ültettek. Bővítik a Mikó utcai játszótér a Vérmezőn. Újjáépítésével egyidejűleg játszószerkiadót is létesítenek, ahonnan a gyerekek a nekik legkedvesebb játékokat kaphatják meg ott-tartózkodásuk idejére.

Felelősségre vonták a takarmánypazarlókat

A Csongrád megyei gazdaságok többsége jól gazdálkodik a takarmánnyal. Ezt állapította meg a megyei állattenyésztési felügyelőség vizsgálata, amely különösen a sertéshízlalás és a pecsenyesírké nevelésének eredményeit ítélte kedvezőnek. Ezeket a területeket ugyanis az országos normáknál kevesebb abrakot használtak fel.

Az ellenőrzések során az is kiderült, hogy több gazdaságban nem megbízható a nyilvántartás, egyes helyeken pedig gondatlan takarmánykezelést, pazarlást ta-

pasztaltak. A hibák megszüntetése végett az állattenyésztési felügyelőség 9 közös gazdaság felelősségre vonását kezdeményezte. Az illetékes tanácsok most első alkalommal szigorú figyelmeztetésben részesítették az érintett gazdaságokat. Néhány gazdaságban pedig fegyelmi eljárás indult a főállattenyésztők ellen. Amennyiben az észlelt hiányosságok megismétlődnek, a következő alkalommal a felügyelőség súlyosabb szankciók alkalmazását javasolja a megyei tanács mezőgazdasági osztályának.

Újabb épületszárnyal bővítik a kerepestarcsai kórházat

Bővítik Pest megye legújabb egészségügyi intézményét, az idén márciusban felavatott, 580 ágyas kerepestarcsai kórházat. Az átadást követően nem vonultak el a Pest megyei Építőipari Vállalat munkásai, hanem megkezdtek egy kétemeletes, 330 ágyas pavilon alapozását. A munkálatok jól haladnak, s jelenleg már a pincefödém pillereit rakják a helyükre. A tervek szerint 1981 második felében befejezik az építést. Az új kórházi épületszárnyban

gyerekek között 80 ágyas ideg- és elmeosztályt, 50 betegnek helyet adó bőrgyógyászati alakítanak ki. Itt kap majd helyet a felnőtt- és a gyermekpszichiátria, és a 80 ágyas rehabilitációs részleg. A kórház dolgozói részére felépült 210 lakás folyamatosan benépesül. Megkezdődött a nyolctantermes általános iskola, valamint a 60, illetve 100 gyermeknek helyet adó óvoda-bölcsőde építése.

Nyári disznótor

Volt nekünk egy malacunk, valamikor a háború után. Nemrég jutott eszembe, pontosan nem is tudom, hogy miért. Van az úgy, hogy az embernek csak eszébe jutnak régen, nagyon régen volt dolgok. Ez a malac persze, azért is emlékeztet, mert nekünk soha előtte, s utána sem volt semmilyen jószágunk. Városi emberek voltunk, apám a vasútnál dolgozott, ott is laktunk mindig az állomásnál, egy soklakásos ház szobakonyhájában. Nem volt itt helye állatnak. Az egész úgy kezdődött — meg tél végén valamikor —, hogy apám ült a konyhában és nézte amint anyám krumplit pucolt. Nézett maga elé, majd odamutat a krumplihéjra: — Hogy megenné azt egy malac!

— Az igen, egy malac — sóhajtott anyám szórakozottan. — Fejünk se fájna jövő télen, ha meghízna.

Ez akkor csak olyan beszéd volt, de apám később is visszavisszatért rá, hogy tényleg, csakugyan kéne valahogy egy malac. A dolog akkor vált igazán komolyra, amikor jött, hogy a városnál lehet jegyeztetni bérletföldet. Ment apám, és kapott is valami 300 négyszöglet. Ezzel már el lehetett indulni, hogy malac legyen. Csak hogy nehéz ügy volt ez még mindig. Pénzért nem adtak jószágot, cserélni lehetett ékszerért, ruhaneműért, ha volt valahol eladó, mert az sem nagyon volt. Apám el-eljárt a környező falvakba, de sehogyan sem akart menni a malacvásár. Hanem egyszer, jókor reggel, váratlanul beállítottak hozzánk Laci István bátyámék, a tanyáról.

Anyai ágon voltunk valahogy rokonságban, nagyanym tudná, hogy honnan-merről, ha élne szegény. Mi nem is sokszor ta-

lálkoztunk velük azelőtt, csak néztük, hogy jönnek befelé. Vártuk, hogy mit akarnak. Zsuzsi néném — István bátyám felesége: nagydarab, nagyhangú asszony — nem is volt híján a szónak, sóhajtozásoknak, de csak sokára derült ki, hogy valójában miért jöttek. Ez is hogyan? Zsuzsi néném volt egy nagy kosár, és egyszer csak nyúlkal bele, tojást, szalonnát, ezt-azt rak az asztalra.

— Tedd csak el, húgom, a gyerekek — mondta anyámnak kissé erőltetetten jószágon.

Aztán sóhajtott egy keserveset: — Hanem, húgom, vóna még odakinn a szekéren egy kis lilelem... Nem tennéd meg, hogy szólnál a szomszédoknak?

Szóval, cseneszelni jöttek Zsuzsi nénémék. És jöttek is még jó néhányszor ezután. Anyámék nemigen örültek ezeknek a látogatásoknak, mert csak a kellemetlenség volt belőle a szomszédokkal, hogy ilyen nagy kospec, olyan nagy zsugori Zsuzsi néném, most is hány tojást adott egy vadonatúj lepedőért... És így tovább, minden alkalommal. Szólni persze, nem akartak nekik, hogy ne jöjjenek, részben mert mindig csak kaptunk tőlük valamit, de meg haragot sem szerettek volna. Elég az hozzá,

Az Atlantic Expressen

Nem bírnak a tűzzel

A Mobil Oil Corporation olajtársaság szakértői szerdán éjjel, kétnapos küzdelem után, ideiglenesen leállították az Atlantic Express fedélzetén pusztító tűz megfékezésére bevetett különleges tűzoltó alakulatok munkáját. A tűzoltóknak sikerült ugyan a kisebb tüzeket kioltaniok, de a tankhajó fedélzetének hátsó részén pusztító hatalmas tűzgöccsal nem tudtak megbirkózni. A tűzoltó alakulatot a hét végén ismét bevetik, amikor még nagyobb mennyiségű haboltó, vegyi oltóanyag és tűzoltófelszerelés áll majd rendelkezésükre. Az égő tankhajót szerdán már mintegy 200 kilométerre vontatták el Tobago szigetének partjaitól.

Gulliver újra a tévében

Jonathan Swift mondanivalója nemcsak a gyerekekhez, hanem a felnőttekhez is szól. Erről igyekeznek meggyőzni a nézőket a Rajnai András rendező irányította stáb, amely a Gulliver az óriások országában című regény tévéváltozatát készíti.

Gulliver nem először szerepel a tévében. Öt évvel ezelőtt sugározták a Gulliver a törpék országában című Swift-regény tévéváltozatát.

Peltiért elfogták

Szerdán este elfogták Leonard Peltiért, az amerikai indiánok egyik vezetőjét, aki — mint arról beszámoltunk — a közelmúltban megszökött Lompac városának börtönéből. A 34 esztendő Peltier a börtönben életfogytig tartó büntetését tölti, amelyet a bíróság kettős gyilkosság, köztudottan a bíróság szavazta ki rá 1977-ben. Bár a vád egyetlen tanúja azóta beismerte, hogy az FBI-feljegyzésének hatására tett hamis vallomást, az ítéletet, kiszabott bírságot a beismerést figyelmen kívül hagyta.

Ólomszívvel, bronzcipőben

Csatára készülő középkori páncélos lovagnak érzem magam a soroksári Duna-ág csendes hajlatában. A szokatlan érzést nem holmi romantikus történelmi regénynek, hanem a Plozer István árvízvédelmi nehézbúvárosztag vezetőjének, Henter Lajosnak köszönhetem. Amikor ugyanis a

matróztrikós, mokány búvárpáncsokot a merülés részletei felől faggatom, ő vizsgálódva végigmér, majd a térdére csapva, így szól:

— Tudja mit, próbálja ki! Feltevé, ha nem ijed meg néhány mély hamleti gondolatától odalent a víz alatt. No meg, ha tegnap este nem fogyasztott alkoholt.

A szívés felkérésnek nem lehet ellenállni. Néhány perc múlva 130 kilós súllyal gyarapodva, két hatalmas bronzcipőben, a kulcsokra nehezedő búvársisakban, két darab, egyenként 15 kilogramm súlyú ólomszírvél „megerősítve” imbolygok a le-búvónyílás felé. A távolság — az öltöztetés és a nyílás között körülbelül másfél méter — merőleges messzeségnek tűnik. Két

ember elszántan tornázik a két-ágú, aranyozott pumpánál, fölkerül a sisakra a búvárablak. A külvilággal mindössze egy oxigénvezeték, s egy, a sisakba szerelt mikrofon köt össze. A szavaimat, a lélegzetemet a búvártag négy sarkára szerelt, egyenként 8 wattos hangszóró közvetíti a búvárok, s a parton bármészködő nyaralók felé.

— Okos találmány — mondta róla később Henter Lajos —, a felszínen levők szinte együtt élnének, együtt lélegzenek a mélyben dolgozóval. Így aztán elképzelhetetlen, hogy akár folyamatos, öt-hat órai munkánál is el-lankadjanak a pumpások, vagy megfélekedzenek az oxigénutánpótlásról.

Csattogó léptekkel indulok lefelé a vasletrán. A létra fokait látom magam előtt, s a mellettem kigyózó oxigéncsőből körülbelül egy félméteres darabot. Mást nem.

— Szerencsése van, elég jók a látási viszonyok — hallom fönt-ről a merülésvezető hangját. — Bár mindig ilyen körülmények között dolgozhatnánk. Megnézheti a kezét is!

A búvárruha növekszik, duzzad a testem körül. Fejemmel megnyomom a sisakba szerelt oxigén szabályozót: a levegő siseterege, bugyborékolva távozik az öltözékből. A búvárruha egyre szorosabban tapad a testemre. Lassan elfogy az utolsó lépcsőfok is, talajt ér a lábam. Erzekelhetővé válik a hőmérséklet-változás, bár a vízhatlan búvárruha alatt posztóból készült kez-kezelés melegít.

— Kipróbálhatja a liftezést — hallom a merülésvezetőt.

— Indulok — mondom, és a következő pillanatban csaknem másfél mászás teherrel, négy méter mélységből a felszínre bukkanok. Sajog a vállam, zsibbad a nyakam, fülemben tompa zúgás. A merülés nem tartott tovább öt percnél.

A Plozer brigád legutóbbi, legendás híru bevetése idén januárban volt, a Sió alsó folyásánál. Másfél méteres iszapatorlással akadályozta a keselyűi árvízkapu záródását, s attól tartottak, hogy a környező falvakat elönti az ár. Három hétig dolgoztak a búvárok, napi 10–12 órát, minusz 15 fokos hidegben. Öltözés közben a ruhára fagyott a víz, a kötelek annyira megmerevedtek, hogy nem dobták, hanem nyújtották a parton állónak. Henter már több órája dolgozott a vízágyúval, amikor érezte, fogyni a levegő. Odafent nyolcan nyomták a pumpát — mindhiába. Megfagyott a légzőm-lő-visszacsapó szelep, ami a víz betörését akadályozza. A sisakban levő levegő elméletileg két percig elegendő. Henter három perc alatt ért a felszínre... A rendhagyó feljövételénél felszakadt a fejbőre.

A nehézbúvárok főként árvíz-ek idején végeznek fontos munkát. Az osztag a víz alatti robbantástól a hegesztésig, a kábel-fektetésig a legbonyolultabb feladatok elvégzésére alkalmas.

A csoport tíz tagból áll, ebből ketten első osztályú búvárok, több ezer óras merülési gyakorlattal. A brigádtagok között akad hajdani színházi díszletfestő, gépkocsivezető, első osztályú kosárlabdázó, egyikük pedig a lovászmesteri szakmáról „nyerget át” a búvárokodásra.

Hivatalosan megállapított órabérük 18–20 forint. A legmagasabb alapterít — 20 forint 50 fillért —, Henter Lajos kapja, aki 19 éves gyakorlattal rendelkezik, és hat szakmából tett vizsgát.

— Gondolt már arra, hogy szakmát változtat? — kértem Hentertől. Nevetve rázza a fejét.

— Aki majd húsz év alatt annyi sebet szerez egy szakmában mint én, az nem gondol ilyesmire.

— Honnan kapta a nevét a brigád?

— Plozer István kollégánk és barátunk volt. 27 évesen halt meg, munka közben. Tartozunk ezzel az emlékének.

D. Kiss János

Erdélyi András